

Documentaire Dementie

Ruud maakte een film over zijn dementerende vader. 'Ik ben elke dag nog met hem bezig'

Filmmaker Ruud Lenssen was helemaal niet van plan om zijn dementerende vader te filmen. Totdat hij zag hoe zwaar zijn moeder het had als mantelzorger.

Iris Pronk 25 november 2019, 10:48

Jij gaat maar door, ik sla je dadelijk godverdomme een keer”, zegt vader Jac. Hij rukt zich los van zijn vrouw Ria, met wie hij gearmd over straat loopt. “Als jij nu niet ophoudt... daarmee... dan sla ik je godverdomme middendoor!”

Het zijn de eerste 15 seconden van 'Wei', de film die Ruud Lenssen (33) maakte over zijn ouders. En ze hakken er meteen in: je ziet de woeste blik van zijn vader en de schrikachtige reactie van zijn moeder. Ze blijft stilstaan op straat, slaat een hand voor haar mond. Je ziet haar denken: ben ik met deze man al veertig jaar getrouwd?

Aftakeling

Jac (nu 77) heeft dementie en zijn aftakeling gaat snel. Aan het begin van de film verzorgt hij nog de pony's in zijn wei, een stukje land met kippen en een moestuin. Het is de plek waar hij gelukkig was. Maar al gauw kan hij het werk niet meer aan, de wei moet worden verkocht. Daarna ontglipt alles hem: de taal, de namen van zijn kinderen, zijn zelfstandigheid. De film laat in intieme, huiselijke én ontluisterende beelden zien hoe Ria haar man met al het alledaagse moet helpen: douchen, het eten van aardappelpuree.

“Toen pap de diagnose kreeg, was ik helemaal niet van plan om zijn lijdensweg te filmen”, vertelt Ruud. “Maar toen zag ik wat zijn ziekte deed met mijn moeder: ze vereenzaamde, worstelde met haar rol als mantelzorger. Dat vond ik zo heftig.”

Fulltime mantelzorger

“Mijn vader veranderde snel, ging schelden, was soms agressief. Er is zo'n chaos in zijn hoofd, je snapt wel dat hij daar boos over wordt. Mijn moeder vond het moeilijk om daar met anderen over te praten. Zij is elf jaar jonger dan hij, haar vriendinnen gingen reizen en leuke dingen doen. Intussen was zij fulltime mantelzorger en moest ze zichzelf steeds meer dingen ontzeggen.” Zo vertelt ze in de film dat ze stopt met volksdansen, omdat ze Jac geen avond meer alleen kan laten.

Inmiddels woont Jac in een verpleeghuis en probeert Ria haar leven alleen vorm te geven. “Mijn vader is fysiek supersterk, hij was dakdekker en bleef ook fit door het werk in die wei. Hij kent ons allemaal niet meer, hij mompelt wat, maar hij is wel stabiel.”

Neerslachtiger

“Mijn moeder is ook veranderd, ze is wat neerslachtiger geworden,

Trouw

“Door het filmen kon ik echt contact maken met mijn ouders, ook met mijn vader toen hij nog in relatief goede doen was. Dat vond ik heel mooi.” Aan het eind richt Ruud de camera even op zichzelf en zijn vader. “Ik zeg dan dat ik trots op hem ben, en hij laat blijken dat hij dat ook op mij is. Dat fragment kan ik nog steeds niet met droge ogen bekijken. Mijn vader was altijd een man van weinig woorden, die zijn liefde nooit zo toonde. Door zijn ziekte kon hij dat toen wel.”

Hoe is het voor hem om zijn vader kwijt te raken aan dementie?

“Weet je: ik heb hem nog, in die film. Ik ben elke dag nog met hem bezig. Ik denk dat het zwarte gat pas komt als de film helemaal klaar en uit de roulatie is.”

‘Wei’ gaat vanavond maandag in première tijdens het Idfa-festival in Amsterdam onder de Engelse titel ‘Lost in Memories’ en is daarna nog vier keer op het festival te zien. Vanaf 26 december draait de film in de bioscoop.

Lees ook:

Het goede nieuws over dementie: niet alles gaat verloren

Huub Buijssen herschreef zijn eigen handboek voor familie van mensen met dementie. Het geheugen verdwijnt, maar veel anders blijft